

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๘ ก วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่งานด้านการคุมประพฤติมีความสำคัญในกระบวนการยุติธรรม อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดความเรียบร้อยขึ้นในสังคม ซึ่งในการปฏิบัติงานด้านนี้มีกรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการ คุมประพฤติ ทั้งในขั้นก่อนการพิจารณาคดี ขั้นการพิจารณาคดี และขั้นหลังการพิพากษาคดีของศาล โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการคุมประพฤติผู้กระทำผิดที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้ได้รับการพักการลงโทษและ การลดวันต้องโทษจำคุก รวมถึงการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การจัดให้มีการทำงาน บริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การให้การสงเคราะห์ การให้หน่วยงานของรัฐและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการคุมประพฤติและภารกิจของกรมคุมประพฤติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติ ทั้งสิ้น ๔๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์ คำว่า “การคุมประพฤติ” “ศาล” “การสืบเสาะและพินิจ” “ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” “การคุมความประพฤติ” “ผู้ถูกคุมความประพฤติ” “สำนักงานคุมประพฤติ” “คณะกรรมการ” “พนักงานคุมประพฤติ” “อาสาสมัครคุมประพฤติ” “ยาเสพติด” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ คณะกรรมการคุมประพฤติ

๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการคุมประพฤติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เจ้ากรมพระธรรมนูญ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง

อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด นายกษัตริย์ยศ นายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านกฎหมาย ด้านอาชีวศึกษา ทัศนศึกษา หรือการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่องานคุมประพฤติ จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้อธิบดีกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุมประพฤติจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๙)

๓.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุมประพฤติ (มาตรา ๑๐)

๓.๖ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการคุมประพฤติโดยอนุโลม (มาตรา ๑๑)

๓.๗ กำหนดให้คณะกรรมการคุมประพฤติอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการคุมประเวติมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๑๒)

๓.๘ กำหนดให้กรรมการคุมประพฤติได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนด (มาตรา ๑๓)

๔. หมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

๔.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ (มาตรา ๑๔)

๔.๒ กำหนดอำนาจของพนักงานคุมประพฤติ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๑๕)

๔.๓ กำหนดให้กรมคุมประเวติจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติและบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานคุมประเวติ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสม กับผู้กระทำผิดแต่ละราย โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ (มาตรา ๑๖)

๔.๔ กำหนดให้มีอาสาสมัครคุมประเวติ เพื่อช่วยเหลือพนักงานคุมประเวติตามที่อธิบดีมอบหมาย (มาตรา ๑๗)

๔.๕ กำหนดให้พนักงานคุมประเวติ และอาสาสมัครคุมประเวติแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคล ที่เกี่ยวข้อง เมื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุมประเวติ พ.ศ. ๒๕๕๙ (มาตรา ๑๘)

๔.๖ กำหนดให้พนักงานคุมประเวติเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๑๙)

๔.๗ กำหนดให้กรมคุมประเวติจัดให้พนักงานคุมประเวติเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา ๒๐)

๔.๘ กำหนดให้พนักงานคุมประเวติซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๒๐ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบ ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน (มาตรา ๒๑)

๔.๙ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทย หรือภาษาถิ่นได้ และไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้และไม่มีล่าม ให้กรมคุมประพฤติจัดหาล่ามให้ โดยให้ล่ามได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พัก (มาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๓ การสืบเสาะและพินิจ การคุมความประพฤติ และการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์

๕.๑ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ (มาตรา ๒๓)

๕.๒ กำหนดให้ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่ง เว้นแต่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๒๔)

๕.๓ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว ให้พนักงานคุมประพฤติชี้แจงให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทราบถึงเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติ พร้อมกับสิทธิของผู้ถูกคุมความประพฤติด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแจ้งผลที่จะได้รับจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้ทราบด้วย (มาตรา ๒๕)

๕.๔ กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการคุมความประพฤติและแผนการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละราย โดยให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย บุคคลหรือองค์กรที่รับดูแลเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย (มาตรา ๒๖)

๕.๕ กำหนดให้กรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานคุมประพฤติดูตรวจสอบและแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติเท่าที่จะกระทำได้ แต่หากไม่อาจดำเนินการเพื่อการคุมความประพฤติต่อไปได้ หรือควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤตริทำรายงานและความเห็นต่อศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ โดยเร็ว (มาตรา ๒๗)

๕.๖ กำหนดให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจและผู้ถูกคุมความประพฤติพึงได้รับการให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรม การบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด การทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การศึกษา การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์อื่น ๆ ตามความจำเป็น (มาตรา ๒๘)

๕.๗ กำหนดให้ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น การจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์นั้น ให้พนักงานคุมประพฤติดูพิจารณาจากฐานความผิด พฤติกรรม ความร้ายแรงแห่งการกระทำผิด และเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่กำหนด โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ความรู้ และความสามารถของผู้ถูกคุมความประพฤติ รวมถึงความเหมาะสม ความสะดวก และระยะเวลาเดินทาง ระหว่างที่พักอาศัยของผู้ถูกคุมความประพฤติกับสถานที่ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ งานที่จัดให้ทำ

จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๒๙)

๖. หมวด ๔ อำนาจของศาลเกี่ยวกับการคุมประพฤติ

๖.๑ กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันอันควรปรานี และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับจำเลย แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณา พิพากษาหรือเพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษ (มาตรา ๓๐)

๖.๒ กำหนดให้ในกรณีที่เป็นการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันอันควรปรานี และเรื่องอื่นใด ที่เกี่ยวกับจำเลย ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นนั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้น ให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤตินี้มีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้ (มาตรา ๓๑)

๖.๓ กำหนดให้กรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติ ตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป และพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขฟื้นฟู พร้อมทั้งได้ทำรายงานและความเห็นต่อศาลแล้ว ถ้ารายงานและความเห็นนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้ศาลเรียกผู้ถูกคุมความประพฤติมาเพื่อแจ้ง ข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้ทราบ ในกรณีเช่นนั้น ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิที่จะคัดค้านและนำพยานหลักฐาน มาสืบหักล้างได้ ทั้งนี้ ถ้าผู้ถูกคุมความประพฤติขัดขืนไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัด จงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไป ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อดำเนินการต่อไป (มาตรา ๓๒)

๖.๔ กำหนดให้ในกรณีที่มีคำขอเกี่ยวกับการคุมประพฤติ หรือคำแถลงของพนักงานอัยการ หรือ เจ้าพนักงานว่าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติตาม ประมวลกฎหมายอาญา ศาลอาจเรียกพนักงานคุมประพฤตินาสอบถามหรือให้การเพื่อประกอบการพิจารณา ตามคำขอหรือคำแถลงนั้นได้ (มาตรา ๓๓)

๖.๕ กำหนดให้ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุม ความประพฤติตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติ เปลี่ยนแปลงไป และศาลได้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ศาลแจ้งให้ พนักงานคุมประพฤติทราบ หากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุม ความประพฤติมากขึ้น ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้ คำพิพากษาหรือ คำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด (มาตรา ๓๔)

๖.๗ กำหนดให้ในกรณีที่วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งความในพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๕)

๗. หมวด ๕ การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

๗.๑ กำหนดให้สำนักงานคุมประพฤตินี้มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (มาตรา ๓๖)

๗.๒ กำหนดให้ในระหว่างการคุมประพฤติ เมื่อผู้เสียหายกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานพิจารณาจัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว (มาตรา ๓๗)

๗.๓ กำหนดให้ให้อำนาจการดำเนินงานคุมประพฤติแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือบุคคลอื่นใดเป็นผู้ประสานงานเพื่อทำหน้าที่จัดให้มีการประชุม กำหนดตัวบุคคลที่จะเข้าร่วมประชุม ดำเนินการประชุม และดำเนินการอื่นใดเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (มาตรา ๓๘)

๗.๔ กำหนดให้ในกรณีที่มีการทำข้อตกลงจากการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ พนักงานคุมประพฤติจะเสนอให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจพิจารณากำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติก็ได้ (มาตรา ๓๙)

๘. หมวด ๖ การสงเคราะห์

๘.๑ กำหนดให้รัฐในการสงเคราะห์ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติหรือผู้พ้นจากคุมความประพฤติ ผู้อยู่ระหว่างการตรวจสอบพิสูจน์หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ ผู้ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษ เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมครบตามคำพิพากษาแล้ว ผู้พ้นจากการถูกกักขังแทนค่าปรับหรือผู้พ้นจากการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ และบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้พนักงานคุมประพฤติสนับสนุนและส่งเสริมตามสมควรแก่กรณีในด้านสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ ด้านการบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยทางกายและจิต ด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรม ด้านทักษะชีวิต ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวจะทำงาน ให้พนักงานคุมประพฤตินับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการรับบุคคลดังกล่าวเข้าทำงานในสถานประกอบการด้วย (มาตรา ๔๐)

๘.๒ กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติให้การสงเคราะห์ตามควรแก่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติหรือผู้พ้นจากการคุมความประพฤติ ผู้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ ผู้ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษ เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมครบตามคำพิพากษาแล้ว ผู้พ้นจากการถูกกักขังแทนค่าปรับหรือผู้พ้นจากการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๑)

๘.๓ กำหนดให้ในการให้การสงเคราะห์ตามหมวดนี้ พนักงานคุมประพฤติดาจมอบหมายอาสาสมัครคุมประพฤติ หรืออาจทำความตกลงเพื่อมอบหมายหรือส่งต่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือก็ได้ ในกรณีบุคคลตามหมวดนี้เป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กโดยมิชักช้า (มาตรา ๔๒)

๘.๔ กำหนดให้ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นสมควรจะประกาศกำหนดให้สถานที่ใดเป็นสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์บุคคลก็ได้ และให้สำนักงานคุมประพฤติดำเนินการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม (มาตรา ๔๓)

๙. หมวด ๗ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชน

๙.๑ กำหนดให้กรมคุมประพฤติมีหน้าที่ดำเนินการหรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างเครือข่ายหรือให้ความช่วยเหลือในภารกิจของกรมคุมประพฤติ (มาตรา ๔๔)

๙.๒ กำหนดให้อาสาสมัครคุมประพฤติและภาคประชาชนมีบทบาทในการให้การสงเคราะห์ รวมถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติ โดยอาสาสมัครคุมประพฤติ ได้รับค่าตอบแทนด้วย (มาตรา ๔๕)

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๑๐.๑ กำหนดโทษกรณีเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๖)

๑๑. บทเฉพาะกาล

๑๑.๑ กำหนดให้บรรดาฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๗)

๑๑.๒ กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับ เป็นพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ